

ТЕЗИ ЛЕНІНА ПРО НАЦІОНАЛІЗМ І КОЛЬОНІ.

На другому конгресі III Інтернаціоналу проголосив Ленін комуністичні тези в справах націй і колоній. Ці тези поділені на дванадцять відділів. Вони звучать:

1) Властивістю буржуазної демократії, випливаючої з її суті, є ставлене в абстрактний або формальний спосіб справи рівності взагалі, а національної рівності зокрема. Під покривом рівності людей взагалі голосить буржуазна демократія формальному чи юридичному рівності власників (пролетаріат, визискувачів і визискуваних, та сам обманює страшно пригноблених класи. Ідею рівності, яка являється відгомном відносин матеріальної продукції, перемінила буржуазія в оруже боротьби проти визволені класи під претекстом т. зв. абсолютної рівності людей. Тому вимагати рівності не має другого реального змісту, як вимагати знесення класів.

2) Спираючись на своє основне завдання, яким є боротьба проти демократичної буржуазії і демаскування її брехнєв і гіпокризії, комуністична партія, яка є свідомим виразником боротьби пролетаріату для знищення буржуазного ярма, мусить поставити на чолі уступу про національні справи не абстрактні або формальні принципи, але: а) дати точний образ історичного конкретного а перекладом економічного положення; б) ясно відділити інтереси пригноблених класів робітників, визискуваних від концепції загальної інтереси народу в цілості, який є нічим іншим, як інтересом правлячих класів; в) старанно поділити народи поневолені, зависимі і позбавлені рівності прав від тих народів, які поневолюють, експлуатують і мають рівні права. Се належить зробити в протинтересі до фікції буржуазної демократії, яка скриває колоніальне й фінансове поневолення (розуміється в епосі капіталізму і імперіалізму) величезної більшості земського населення незначною меншістю найбагатших і найпоступовіших капіталістичних класів.

3) Імперіалістична війна з 1914—18 р. відкрила зовсім ясно всім народам і цілому поневоленому світові брехливі фрази буржуазної демократії. Вона виказала на ділі, що версальський договір славних західних демократій є насильством над слабкими народами і ще більш брутальним й підлим, чим берестейський договір німецьких конквіри і кайзера. Союз народів і ціла політика коаліції після війни, що ясніше відкривають єю правду, насилуючи всюди революційну боротьбу як прагнення до пролетаріату вступових країн, так й працюючих мас колоній і поневоленних країн. Вони приписують крах ілюзій дрібної буржуазії, будуть можливім було спокійне життя і рівність народів в капіталістичному режимі.

4) З сего сїдує основна задача, що належить поставити в цілій політиці комуністичного Інтернаціоналу в національних і колоніальних справах формулу зближення пролетаріат і працюючих мас усіх народів в цілі ведення спільної революційної боротьби проти власників і буржуазії. Тільки таке зближене гарантує побіду над капіталізмом, без чого неможливим являється за знищення національного ярма і нерівності прав.

5) Світлове політичне положення видигнуло на денний порядок диктатуру пролетаріату і всі події світової політики концентрують ся фатально довкола цієї осередкової точки: а саме боротьба всесвітної буржуазії проти російської соціалістичної республіки, яка знову непогано склуповує довкола себе з одної сторони соціалістичний рух робітничої еліти всіх країн, а з другої сторони всі визвольні рухи колоній і поневоленних народів, які гіршим досвідом

переконали ся, що для них нема спасення поза побідою соціалістичної сили над світовим імперіалізмом.

6) В наслідок сего не можна тепер вдоволати ся визнанням або проголошенням зближеня поодиноких народів, але кінечним є нацати політику реалізації широкого зєдиненя всіх визвольних національних і колоніальних рухів зі соціалістичною Росією і визначити формулу сего зєдиненя цілості ступеня комуністичного руху між пролетаріатом поодиноких країн, або визвольного руху о характері демократичної буржуазії, який є між робітниками і селянами у відсталіх краях і народах.

7) Федерация являла би ся переходною формою в напрямі цілковитого зєдиненя робітників різних народів. Федерацию таку переведено вже в практиці у взаєминах соціалістичної Росії супроти другої соціалістичної республіки (Угорщини, Фінляндії і Лотви в минувшій, а Азербайджану і України в теперішній) супроти народів, які перед сїм не мали ні державности, ні автономії (пр. автономна башкірська і татарська республіка, які створили ся в 1919 і 1920 р.

8) Повинністю комуністичного Інтернаціоналу є одночасно розвивати й студіювати досвідом сї нові федерції, які родять ся без соціалістичного руху і режиму. Федерацию придумано як переходову форму до цілковитого зєдиненя. Належить стремити до федеративного союзу чимраз ширшого, бо а) неможливо є без широкого союзу з другими соціалістичними республіками оборона існування соціалістичних республік, оточених імперіалістичними державами, які є о мійого сильніші під військовим зглядом; б) кінечним є створення широкого економічного союзу соціалістичних республік; в) без сего не можна відновити витворчих сил, знищених капіталізмом і не можна поліпшити добробуту робітників; г) належить створити одноцілий економічний всесвітній режим, урегульований після загального плану пролетаріату всіх країн. Ся тенденція виявила ся вже ясно за капіталістичного режиму і повинна розвивати ся безупинно підчас соціалістичного режиму.

9) В області внутрішніх відносин національна політика комуністичного Інтернаціоналу не може обмежати ся простим формальним, головним, до нічого не зобов'язуючим визнанням рівності прав народів так, як те голосят буржуазні демократи (і партії) в парламентах, так і поза парламентами, належить демаскувати безупинно постійні насильства рівності народів і гарантії прав національних меншостей у всіх капіталістичних державах в супереч їх "демократичних" конституцій. Належить рівнож постійно викладати що тільки соціалістичний режим може дати рівність прав народам, скаплюючи з початку пролетаріатів, опісля цілу працюючу масу робітників для боротьби проти буржуазії, комуністи мусять просто помагати революційному рухови поневоленних або позбавлених рівних прав народів (пр. в Ірландії, Мунірін в Америці) і в колоніях.

Без сї останньої незвичайно важкої умовини, боротьба проти гнету поневоленних народів і колоній і визнання їх незалежности остануть брехливим звуком, як се було в партіях II Інтернаціоналу.

(Кінець буде.)

Відновляйте переплату "У. Робітничих Вістей"

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ РУХ В ІТАЛІІ.

Рим, липень 1920.

Останні випадки, які мали місце в Італії а про що знаєте вже з часописий, потрясли дуже сильно краєм і будуть мати несподівані консеквенції для дальшого розвитку революційного руху в Італії.

Прочуваючи близький кінець, буржуазний табор обняла паніка і переляк. Однак сим буржуазія викликала в італійського пролетаріату надію, що вибила година остаточною порахунку.

Завдяки одначе зручній тактиці італійського правління і становиску Соціалістичної Партії і Конфедерації Праці, буря наразі промишляла.

Закри приду до тіснійшого аналізу перебігу подій і їх результатів, скажу кілька слів про їх причини і обставини, які ім товаришили.

Воєнна "побіда" зруйнувала Італію дощенту і віддалши її цілковитого в залежність Англії, Америки і Франції, замість обіцяного раю, дала народови нужду. Отже незадоволене народом, котрий сї війни не хотів і не сприяв її від самого початку її вибуху, побільшає ся з дня на день і обймає шораз ширші маси. Се незадоволене завдяки революційному і непереданому становиску соціалістичної партії перед і підчас війни, знаходить свій вираз в зорганізованій і свідомій боротьбі проти капіталізму за соціалістичним устроєм.

Зараз же по заключеню миру, т. є. коли кайдани трохи звільнили ся, італійський пролетаріат став до борби, котрої він властиво ніколи не переривав цілковито навіть і підчас війни. Розпочала ся філія економічних борб, котрі поволі охопили всі категорії робітників і урядників, не виключаючи навіть державних. Давлене мас було так сильне, а обавя революційного вибуху була так велика, що підприємці відразу уступали майже без борби. Але що до рожнежча постійно зростає, то всі ті підвишки були тільки капітальною, яка не мала великого значіння і наслідком того страйки повторили ся без кінця а домаганя робітників шораз більше зростали. Нині страйки почали стрічатися з сильним опором зі сторони підприємців, що привело до робітників поширити акцію і проголосити загальні страйки в цілій ряді галузей промислу даного міста, а далше навіть цілих округів. Економічна борба перейшла в борбу політичну і робітники переконали ся, що на вишці з такої ситуації є тільки одна дорога, т. є. позбавлене капіталістичне права посідання і диктатура пролетаріату. Се зрозуміне річи вони маніфестували при кожній нагоді не лише словом, але також і ділом, забирючи в посіданні фабрики, властителей котрих не годили ся на домаганя робітників, робітники працювали в сих фабриках на власну Раду, яку зарядом Робітничої Ради, яку зарядом в тій цілі вибирали.

Кульмінаційним пунктом того руху був безупинно загальний страйк, котрий в цілості сего року обняв був цілий Пемонт і був одноким того рода революційним страйком в історії революційного руху зі зглядом на свою абсолютну дисципліну, популярність і високий ідеалізм робітничих мас. Страйк вибух на "знак солідарности для туринських металювців, котрі бороли ся в обороні своїх фабричних рад.

Згадані ради, зорганізовані при великій зусиллі туринських робітничих мас на чистоту революційних засадах, були для фабрикантів сією оїю; вони ждали тільки на момент, щоб винювісти борбу сїєї новій робітничій інституції, котра становить для робітників дорогу до здобуття неподільного панованя в фабриках. Фабриканти скориста-

ли з відповідного моменту і спровокували страйк металювців робітників в Турині. Туринські робітники прийняли сїй визов капіталістів і на поміч прийшов їм солідарно пролетаріат цілого Пемонту. Праця застанова ся не тільки в фабриках, заводах, трамваях, залізницях, телефонах, телеграфах і т. д., але застрайкували навіть такі категорії як пожарна сторожа, замітачі улиц, шкільні сторожі, одним словом всі ті, що живуть з власної праці. Сїй рух обняв також і села, де сільські робітники показали свою солідарність і вишши масово на страйк, щоби, помічю своїм міським товаришам.

Настрій був глибоко революційний, дисципліна надзвичайна. Робітники були під вражінням, що борба веде ся вже не лише ізза фабричних рад, але просто за власть і ждали на прилученя ся до руху в цілім краю.

Одначе робітники завели ся, бо за Пемонтом ніхто не поспішив за ними з той причини, що заряд партії якяко ся передчасний виступ пролетаріату і уважаючи той момент за невиподобний, постарав ся, щоби рух Пемонту не обняв інших провінцій. Знова з другого боку, італійські робітники поза Турином не знали нічого про фабричні ради і длятого не здавали собі справи з значіння загальному страйку в Пемонті. Формально страйк був програшаний, але фактично для дальшого розвитку революції буде мати додатне значіння; сили туринських робітників не зломано, бо Першого Мая, т. є. кілька днів після закінчення невдалої борби, вони урядили велічезну і імпульсуючу маніфестацію.

Філія революційного руху перекинулася на село. В Італії взагалі серед сільських робітників соціалістичний рух є сильно розвинений, а їх заводний союз має поверх 700,000 членів.

Землю, що лежала обложено, селяни почали захоплювати, сіюю. Сїй рух не мав цілковитого хаотичного характеру, а був добре зорганізований. Давлене селян було так сильне, що правительством було приневолене видати декрет, яким воно санкціонувало забирание селянами землі, що лежала обложено, в цілі засіваня і оброблюваня. Рішні страйки прибирають шораз ширші і більше нагли розміри. В послідніх часах уоружена борба між селянами а ділками стала звичайною річию.

Одним словом, філія революційного руху підносять ся шораз вище і втягають в шир активної борби шораз ширші верстви робітничої класи. Найбільшим здобутком для революції є те, що до руху приступили всі залізничники, котрі відразу стали в першій ряді і без сумніву в будучих подіях відіграють велику роллю. За ними пішли почтови, телеграфічні і інші державні урядники, котрі підчас війни були підпором буржуазії. Революційний рух перекинув ся також до військових бараків, про що говорять послідні випадки і чого найбільшим доказом є факт, що від довшого часу в Італії не уживають ся вже більшість війська до зєднання розривів. В тій цілі правительством Ніттого отворило спеціальну королівську гвардію, котру загально називають "білою гвардією", що числить поверх 350,000 гвардійців.

Революційна армія зростає чисельно з кожним днем, а в постійних борбах набирає певности себе. Разом з тим зростає революційних сил зростає нетерпелівість і давлене робітничих мас до остаточної борби за власть. Найменша іскорка може спричинити полузу.

Отже в такій ситуації соціалістична партія кинула три клічі, котрі мають доводити до шораз острійших сутичок

поміж робітниками а пануючою буржуазією. Клічі ті сїдуючі: бойкот Угорщини, бойкот контрреволюційної Польщі і наразі борба проти війни в Альбанії і Лїбї. Бойкот Угорщини, хоча й переведений в цілості, не викликає наразі зачіпки, бо відношення Італії з Угорщиною поміж того були незначні.

Інакше має ся річ з бойкотом Польщі, про що знаєте вже з часописий, що він викликав страйк залізничників в Кремені а відтак цілого залізничного вузла Медіоляну. Залізничники домагались усуненя начальника стації в Кремені, котрий пробував вислати вагони з амуніцією заручані робітниками в дорогу до Польщі.

На поміч робітникам поспішив пролетаріат Медіоляну, устроюючи демонстраційний страйк і маніфестацію, що закінчила ся улучиним борбам на барикадах. В результаті було 8 убитих і 70 ранених.

Випадки сї могли дуже легко викликати загальний страйк в цілій Італії з усіми його консеквенціями, одначе заряд соціалістичної партії заявив ся проти страйку, якяко ся, що такий страйк може викликати передчасний вибух революції.

Третій кліч з ряду — боротьба проти війни в Альбанії і Лїбї є тим клічем, котрий є найбільше пригодно поставити на ноги і кинути до революційної барби якнайширші маси, котрі тут в Італії, як може в ніяких інших краях, зяють собі докладно справу, завдяки освідуючій роботі соціалістичної партії, з капіталістичного характеру кожної війни в нинішнім устрою, причім італійському пролетаріату націоналізм, котрий є убитий велічезну і імпульсуючу маніфестацію.

Початок такої проби ми мали власне в червневих випадках. Як я згадав вже, на вістку про війну в Альбанії між Альбаніями а італійським військом, заряд соціалістичної партії без зволікання завізав робітників до протесту проти нової війни, домагаючи ся сїчас евакуації Альбанії. "Авант" (головний орган італ. соц. партії) в своїх статях повних сили і постійности протестував проти злочинної війни, визнаючи італійський пролетаріат, щоби був приготований до енергійної борби не тільки проти війни, але проти самих основ устрою, котрий робить сї війни необхідними.

Нічого отже дивного, що коли в Анконі рознесла ся вістка про бунт пожу бельсарерів проти, наміреної сили його до Вальони, робітників населене захопило за оруже і в одній хвилі запанувало над містом. На відгомін борби в Анконі робітники котрих близьких міст повстали також з оружем в руці і дішло майже всюди до нечуванних кривавих сутичок. Вогонь бунту почав ширити ся по цілім краю; місцеві організації почали продовжувати генеральні страйки на власну руку, не чекаючи розказів згори, пролетаріат зняв вічкуюче але зарозум грізне становиску як пр. в Медіоляні, звідки заряд партії одержав телеграму від організації, що пок бельсарерів медіолянської залози, призначений до Вальони, постановив піти слідками жовнірів з Анконі і що соціалістична організація готова на все, щоби не допустити до вислання військ.

Заряд партії відбував безперервно свої засіданя, щоби давати організаціям відповідні директиви і щоби бути готовими, вразі якогось загального вибуху. Відомості ж одержував, вказували на те, що фермент між військом є дуже сильний. Поміж то-

ВИДАВНИЦТВО КУЛЬТУРА
Вже вийшла з друку давно пожадана для українських робітників книжка в українській мові під заголовком: КОРОТКИЙ ВИКЛАД ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ
Написав А. Богданов, переклав на українську мову М. Д. ЦІНА КНИЖКИ \$2.50
Се є одна книжка з найновіших видань в українській мові. Обіймає около 400 сторін друку великого формату. Кожний, хто лише вміє читати по українськи, повинен її сїчас замовити. Замовленя шліть на адресу: KULTURA PUBL. CO. 414 EAST 9 ST. — — — NEW YORK, N. Y.

го заряд уважав, що наразі не треба загальному страйку, котрий певно довів би до кривавих сутичок, а сего треба уникати, щоби заховати сили на остаточну борбу, котра після думки більшости заряду незабаром може вибухнути.

Рівночасно соціалістична група в парламенті енергійно виступила проти війни і визнавала жовнірів, щоби вони зробили те, що зробили їхні товариші в Анконі. Крім того парламентарна група загрозила урядові, що переведе obstructію, котру таки зараз розпочала, але не в острій формі, чекаючи на постанови заряду партії.

Розуміється ся, становиску парламентарної соціалістичної групи хоча було дуже енергійне, не вистарчило би еще на те, щоби змусити правління до уступку, если би не те, що до него почали напливати з усіх сторін дуже тривожні відомости, а головне з військових бараків.

Джіоліті, котрий що тільки обняв уряд і постановив собі за завданя вратувати буржуазію від неминучого упадку, сїчас зрозумів грізну ситуацію і зробив соціалістам уступки на цілій лінії, завдяючи кількома наворотами, що ніяких військ до Альбанії не буде вже вислати. А коли соціалістичні послы заявили, що сего їм не вистарчає, що вони домагають ся евакуації Вальони і коли робітничий рух в краю прибрив шораз виразніший революційний характер, тоді Джіоліті пішов на дальші уступки, обіцяючи вислати до Вальони свого урядового помічника для започаткування мирових пертрактацій. Се було сповнено.

Той зручний крок правління вратував італійську буржуазію на якийсь час — на як довго, годі сказати. Буль що будь уступки Джіолітіго соціалістам були до сї пори поважні, а головне позбавили борбу проти війни її найважніших основ. Отже поміж опозиції частини робітників, борба мусіла бути перервана і робітники Риму, Терні і других місцевостей, де був переведений загальний страйк, вернули до роботи.

Ситуація одначе не багато змінилася — живемо тут далше немов на вулькані. Ані одна з загальних причин незадоволення мас не усунена; всюди вибухають страйки, котрі прибирають політичний характер. В різних місцевостях вибухають шораз більші уружені борби; жовніри відмовляють ся послуку, коли їм приказуєт ся опустити дане місто, як се недавно стало ся в Ментоні. Отже стріча двох ворожих таборів, між котрим війна вирила пропасть, є неминуча. Приготованя до борби з одної і другої сторони є дуже горячкові. Треба зазначити одначе, що соц. партія не стоїть цілковито на височині завданя. Заряд якяко ся передчасних і льокальних рухів, дуже часто є цілковито бездіяльний і полишає маси самим собі, що викликає неохоту і розгук в зорганізованих масах, а частиня не зорганізованої маси, котра передше завсїгда солідаризувала ся з соц. партією, переходить тепер не раз на одну сторону, котрі починають тепер здобувати певну силу.

Нема одначе найменшої о-

бави, що в децидуційм моменті соц. партія в Італії повинна сїй обовязок і стане на чолі мас, та посправити їх до борби за спільні цілі всім партіям, які належать до III Інтернаціоналу.

Свій ("Swit").

3 НАРАД КОМУНІСТИЧНОГО КОНГРЕСУ В МОСКВІ.

МОСКВА, 25. липня.

Друге засідане конгресу починаєт ся прийняттям проголошеня президії про обранє комісії для обговореня найважніших пунктів програм праці конгресу. До складу комісії входить по одному представникові від кожної національної делегації.

Зіновєв робить доклад про працю комісії, яка обговорювала тези про роллю комуністичної партії в пролетарській революції. В працях комісії брали участь представники 8 країн. Серед них були революційні синдикалісти, але мило сього всі тези ухвалено одностайно. Після докладу комуністична партія повинна бути одноцільною, себто централізованою як в Інтернаціоналі національного масштабу, так і в своїх національних відділах.

Потреба міцного світового єднаня пролетаріату остільки явна річ, що не можна говорити про якусь там автономію. Автономія повинна виявляти ся передусім в тому, щоби робітники всіх країн міцно вбили собі в голову, що ворог кожного з них — в його власній хаті, що сїй ворог — буржуазія та білі соціалісти. Шож торкаєт ся революційних синдикалістів, то ми не будемо до них відносити ся на вірцєв II Інтернаціоналу, котрий завжди висмівав і переслідював робітників не цілком згідних з його програмою. Ми будемо працювати разом зі всіма чесними робітниками, які часом помилують ся. Будемо разом з ними вчити ся, помилати ся, бо ми в наших класових цілях та ідеях уявляємо і себе одні пролетарське революційне тіло. Пролетаріат повинен мати організацію трох видів: Компартії, Ради, Профсоюзів. Справжньою пролетарською партією, партія робить ся лише тоді, коли поняття класи і партії зливають ся одні з другим. На доклад Зіновєва висловились делегати: Америки, Англії, Іспанії, Угорщини, Голляндії, Німеччини. Ленін давав відповідь всім чужоземним делегатам. Він погодив ся з тим, щд в капіталістичних краях комуністична партія не може бути більшістю пролетаріату. Вона дійсно є свідомою, енергійною меншістю, але ся меншість повинна зорганізувати пролетаріат і використовувати його в комуністичних ідеях. Тези докладу ухвалено Конгресом одностайно.

Мусять зняти Галичину для переведеня плебісциту.

"Газета Вечорна" пише: "З Москви доносять, що російськї війська обовязково мусять зняти Східну Галичину з ціллю перевести плебісцит. Если Польща зараз не згодить ся на всі умовля соціалістичної Росії, то червона армія буде далше вести війну аж до цілковитого зняття Польщі".

Нема одначе найменшої о-